

אפריל
2008

מדד
אמון
הצרכנים
של
ישראל

גלובס
עיתון העסקים של ישראל

גלובס
עיתון העסקים של ישראל

מדד אמון הצרכנים של ישראל

אפריל 2008

4 תמצית מנהלים

עיקרי מדד אמון הצרכנים

10 הממצאים

ניתוח, מגמות, מסקנות

27 פילוחים

פירוט התשובות המלא, על פי סקטורים

35 פרופילים

שרטוט מאפיינים, סקטורים נבחרים

39 שיעורי סירוב

נכונות לבצע רכישות, סקטורים נבחרים

פרסום המדד הבא : 4.6.08

מנהלת גלובס מחקרים: נגה שביט־ר

■ מנהל מחקר: אבי טמקין **■ עורך:** גיל שלמה **■ סקר:** מכון סמית

© כל הזכויות שמורות למו"ל חב' גלובס פבלישר עתונות (1983) בע"מ. אין להעתיק, לשכפל, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגרי מידע, לקלוט או להעביר באינטרנט או בכל אמצעי ממוחשב, אלקטרוני או אחר, או לעשות שימוש מסחרי בחומרים, בנתונים או בכתוב בחוברת זו, אלא לאחר קבלת אישור מראש ובכתב מאת המו"ל

תמצית מנהלים

אופטימי בבית - פסימי בחוץ

- בכל זאת אופטימיים: מדד אמון הצרכנים של ישראל עלה באפריל ב־1.6 נקודות, לאחר ירידה של 6.5 נקודות בחודשים הקודמים.
- הפסימיות לגבי המצב הכלכלי העתידי האישי מצאה תחתית? חודש שני ברציפות של עלייה מתונה במפלס האופטימיות.
- החששות מהידרדרות מצב המשק ממשיכים להעיק על הישראלים.
- מדדי אמון הצרכנים המקבילים בארה"ב, בבריטניה ובצרפת נפלו לרמות שפל היסטוריות, בגרמניה המדד דווקא עלה.

מדד אמון הצרכנים של ישראל עלה באפריל ב־1.6 נקודות, לאחר ירידה של 3.4 נקודות במאוס וירידה של 3.1 נקודות בפברואר. בסוף אפריל הגיע המדד לרמה של 80.2 נקודות (1996=100), לעומת 78.6 נקודות בסוף מאוס.

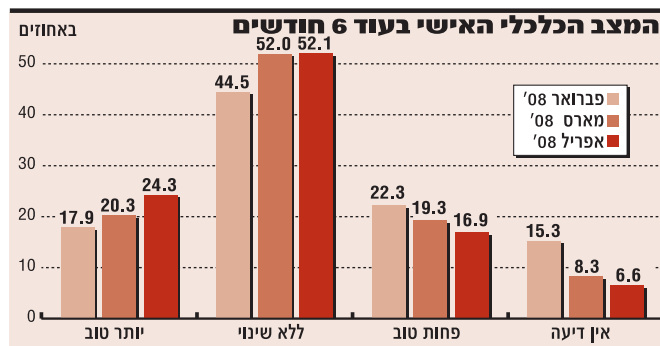
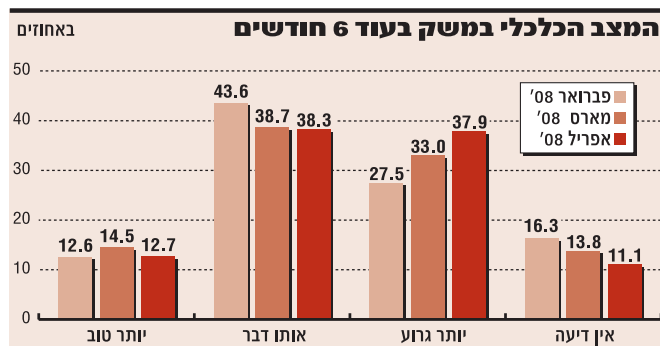
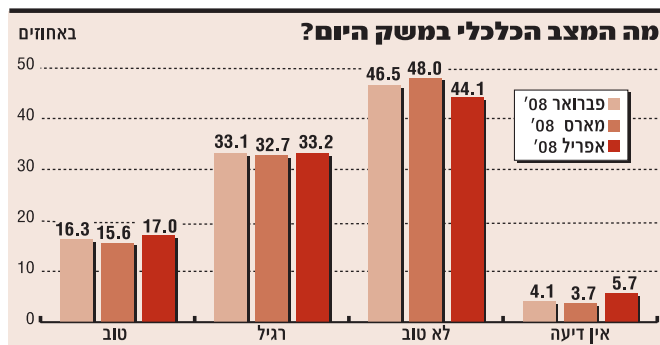
התפתחות המדד בחודש האחרון נובעת, בעיקר, מהרעה הולכת ומעמיקה, זה כמה חודשים, בהערכת הציבור את המצב הכלכלי העתידי לצד פסימיות גוברת ביחס לתפקוד המשק בהווה. **עלייה מסוימת באופטימיות, לאחר חודשים רבים של שחיקה, נרשמה באשר למצב הכלכלי האישי בעוד חצי שנה.**

את התגברות הפסימיות ביחס למצב הכלכלי במשק בעתיד, כפי שעולים מנתוני המגמה, אפשר להסביר בחששות ההולכים ומצטברים מפני מה שעתיד להתרגש על הכלכלה הגלובאלית. זאת על רקע הצהרות נגיד בנק ישראל, סטנלי פישר, מוקדם יותר השנה לגבי ההשפעות האפשריות של המשבר הגלובאלי על ישראל.

השאלה המהותית היא, כמובן, מה השפעת הנתונים שהוזכרו על הצריכה הפרטית במשך בהמשך השנה. אם תהיה ירידה חדה

52.1% מהמשיבים מעריכים כי מצבם הכלכלי האישי בעוד חצי שנה יוותר בלא שינוי, עוד 24.3% סבורים כי מצבם יוטב

בצריכה הפרטית, הרי שהיא תגרום להאטה ניכרת בקצב הצמיחה במשק. קיימת עדיין אפשרות שבחודשים הקרובים תתמתן מגמת הירידה באמון הצרכנים, והדבר יתורגם להאטה מתונה יותר בביקוש הפרטי, ולא לירידה דומה לזו של השנים 2001 ו-2002. בינתיים, ככל שניתן לשפוט, המצב אינו דומה למה שהתרחש במיתון הקודם, אך אנו רק בראשית התהליך, ועל כן כדאי יהיה לשוב ולבחון סוגיה זו גם בעתיד. **מכל מקום, בנתוני אפריל ניתן למצוא סימוכין לשתי הטענות, גם לזו הגורסת שצפויה ירידה**

חדה בביקושים וגם לזו המדברת על האטה מתונה בלבד. חיזוק לטענה הראשונה ניתן למצוא בנתוני מגמת המדד, המבוססים על ממוצעים נעים תלת חודשיים. בסוף אפריל עמד נתון המגמה של המדד על 80.3 נקודות לעומת 81.9 נקודות חודש קודם לכן. נתון המגמה נמוך ב-8.4 נקודות לעומת הנתון שנרשם ביולי 2007, והדבר מבטא את העלייה במפלס החששות של הציבור מאז פרץ המשבר הפיננסי הגלובאלי, והחלו להישמע הערכות בדבר האטה כלכלית במדינות המתועשות, ובמיוחד בארה"ב. הטענה השנייה, לפיה לא צפויה האטה ניכרת בהתרחבות

ככל שניתן לשפוט, המצב אינו דומה למה שהתרחש במיתון הקודם, אך אנו רק בראשית התהליך

**מדד האמון
ה"מורחב",
המתייחס
גם להערכות
הציבור בתחום
שוק העבודה,
עלה באפריל
ב־3.1 נקודות**

הצריכה הפרטית, מתבססת על מרכיב אחד של המדד - הציפיות ביחס למצב הכלכלי האישי. נראה, כי בחודשיים האחרונים נבלמו לחלוטין המגמות השליליות ברכיב זה, אשר החלו במחצית השנייה של 2007.

זה המקום לציין, כי החודש נפלו מדדי אמון הצרכנים המקבילים בארה"ב, בבריטניה ובצרפת, לרמות שפל של עשור ויותר, לצד עלייה במדד הגרמני. בארה"ב ירד מדד האמון של ה־Conference Board באפריל לרמת שפל חמש־שנתית, בבריטניה נפל המדד לרמת שפל של 16 שנה, ובצרפת חזר המדד לרמתו מלפני 20 שנה. בגרמניה, הכלכלה הגדולה של אירופה, המדד דווקא טיפס החודש.

שוק העבודה: ירידה בפסימיות

מדד האמון ה"מורחב", אשר כולל מלבד שלוש השאלות הבסיסיות גם שאלה הנוגעת להערכת הציבור לגבי הצפוי בתחום התעסוקה, עלה באפריל ב־3.1 נקודות, לאחר ירידה של 5.8 נקודות במאוס ו־3.5 נקודות בפברואר. הירידה בחודש שעבר חרגה מהעלייה במדד הכללי, וביטאה ירידה בפסימיות לגבי מצב שוק העבודה בעוד שישה חודשים.

סקר גלובס כולל מאז יולי 2003 שאלות לגבי תוכניות קנייה של דירות, מכוניות ומוצרים בני קיימא. בדיקת שיעורי הסירוב לרכישות אלה - אחוז המשיבים שאין בכוונתם לבצע רכישות מעין אלה - בחתך של קבוצות שונות באוכלוסייה, ועל בסיס ממוצעים נעים תלת חודשיים, מראה שהירידה בשיעור הנכונות של רכישת מוצרים בני קיימא שנרשמה מאז יוני 2007, נבלמה, וישנה עלייה מחודשת בכוונה לרכוש מוצרים אלה. בכוונות רכישת נדל"ן ניכרות תנודות, אך בחודש האחרון נרשמה עלייה בנכונות לרכוש דירות ומכוניות, ויתכן שהדבר קשור להתפתחויות בשער החליפין.

מדד אמון הצרכנים של ישראל מבוסס על סקר שמבוצע מזה 11 שנים עבור גלובס על ידי מכון חנוך ורפי סמית. הסקר נערך בקרב מדגם של 500 איש/ה כמדגם מייצג של האוכלוסייה הבוגרת בישראל בסוף כל חודש. טעות הדגימה המרבית היא 4.5 אחוזים. המדד מבוסס על שלוש שאלות, אחת לגבי המצב הנוכחי של המשק, שנייה לגבי מצב המשק בעוד שישה חודשים, ושלישית לגבי המצב האישי/משפחתי בעוד שישה חודשים. **מחקר שנערך במחלקת המחקר של בנק ישראל העלה, כי מדד אמון הצרכנים של גלובס מחקרים יכול לחזות רבעון אחד עד שני רבעונים את ההתפתחויות בצריכה הפרטית, תוך הוספת מידע על הצפוי בעתיד הקרוב, מעבר למה שניתן ללמוד ממשתנים אחרים במשק.** ■

**עלייה מחודשת
בכוונות קניית
מוצרים בני
קיימא; בכוונות
רכישת נדל"ן
ניכרות תנודות**

הממצאים

הפוגת מה מתחושות אסון כלכלי מתרגש, והערכה מחדש לגבי תוכניות קנייה – כך ניתן לתאר את תחושות הציבור בסוף אפריל, לאחר חודשים בהם גברה מאוד הפסימיות.

מדד אמון הצרכנים עלה באפריל ב-1.6 נקודות, לאחר ירידה של 3.4 נקודות במאָרס וירידה של 3.1 נקודות בפברואר. בסוף אפריל עמד המדד על 80.2 נקודות (1996=100).

חששות הציבור טרם התפוגגו, לפחות ברמת ההצהרות של המשיבים לסקר השוטף עליו מבוסס המדד, והם בולטים כאשר מתייחסים לנתוני המגמה השונים של המדד. אף על פי כן, באפריל ישנם סימנים למחשבה מחודשת לגבי מידת הסיכוי להתממשות תחזית בנק ישראל באשר לסערה כלכלית העושה דרכה לישראל. בינתיים, אין אינדיקציות כלכליות בולטות שיתמכו בתחזיות הבנק המרכזי, כאשר במקביל עמדת הממשלה בעניין זה פסימית הרבה פחות. **הציבור, ככל הנראה, מתחיל גם הוא לחשוב שאולי היתה הגזמה באזהרות הבנק המרכזי.**

באותה הנשימה חשוב לציין שהתמונה אינה אופטימית, וזאת בלשון המעטה. עם זאת, ככל שניתן לשפוט לגבי הערכות ביחס למצב הכלכלי האישי, ובמיוחד לגבי תוכניות לקניות לא שוטפות, נראה שישנו תיקון בהערכות ובתחושות השליליות מאוד אשר באו לידי ביטוי במדדי פברואר ומאָרס. בהקשר זה יש להביא בחשבון את ההתאוששות בשוק ההון, אשר החלה כבר בסוף מאָרס, את התחזקות השקל –

בנק ישראל הזהיר מסערה כלכלית – לפי שעה האינדיקציות הכלכליות לא מצביעות על מיתון

אשר הפכה רכישות לא שוטפות לכדאיות במקרים רבים – ואת נתוני התעסוקה החיוביים שפורסמו במהלך החודש. חשוב להדגיש, כי גם באפריל נמשכו המגמות שהחלו להסתמן ברבעון השלישי של 2007, והתחזקו עוד בפברואר ובמאָרס השנה – שחיקה באמון הצרכנים ופסימיות לגבי המצב הכלכלי בעתיד. כפי שיתברר בהמשך, בהערכה לגבי המצב הכלכלי האישי בעוד שישה חודשים ניכרה באפריל עלייה, לאחר שבמאָרס נרשמה עצירה מסוימת בשחיקה שהחלה כמה חודשים קודם לכן.

השאלה המהותית אותה מעוררים נתוני מדד האמון באפריל היא האם מדובר בסימנים של תפנית בפסימיות הציבור. כפי שנאמר לעיל, הציבור כבר לא כל כך משוכנע שהסערה הכלכלית מפניה הזהיר נגיד בנק ישראל, סטנלי פישר, עד לתחילת אפריל, אכן תגיע לישראל.

התפתחות הצריכה הפרטית

בחינת התפתחות המדד בחודשים האחרונים, באמצעות נתוני הממוצע הנע, מגלה מציאות של תנודות במדד, אם כי הכיוון הכללי הוא כלפי מטה. למעשה, הירידה באמון הצרכנים לא החלה ב-2008, אלא ברבעון השלישי של 2007. מאז סוף יוני 2007, עת הגיע המדד ל-90 נקודות, הוא איבד 10.2 נקודות עם זאת המדד בסוף אפריל גבוה ב-9.9 נקודות בהשוואה לרמתו בתום 2007.

התוצאה המצטברת של ההתפתחויות בשלושת החודשים האחרונים, מאז שהחלו הדיבורים על סערה כלכלית קרבה ועל מיתון אפשרי, היא ירידה של 5.3 נקודות במדד, שנובעת מפסימיות ביחס לכל מרכיבי המדד. יחד עם זאת, במרכיב המצב הכלכלי האישי בעוד שישה חודשים ישנה ירידה מתונה בפסימיות, מה שמסביר את העלייה בנתון השוטף של המדד.

גם באפריל נמשכו המגמות שהחלו ברבעון השלישי אשתקד – פסימיות לגבי מצב המשק בעתיד ושחיקה במדד האמון

נוכח נתונים אלה, ונתונים נוספים שיוזכרו, כדאי לשאול מה יקרה בתחום הצריכה במחצית השנייה של השנה, כי לגבי החודשיים הקרובים נראה, על סמך ממצאי המדדים הקודמים, כי צפויה האטה מסוימת בביקוש הפרטי המקומי.

מכל מקום, **אם הממצאים במאי יהיו דומים לאלה של אפריל, אפשר אולי יהיה לדבר על האטה בקצב הגידול בביקוש, אך לא על ירידה של ממש בצריכה הפרטית לנפש.** התפתחות זו, אם תתממש, תתרום לא מעט להגבלת עומק וטווח הזמן של כל האטה כלכלית שתגיע לישראל.

נתוני המגמה עדיין שליליים

האמירה בדבר המשך הפסימיות של הציבור נגזרת, למעשה, מבחינת נתוני המגמה, המבוססים על ממוצעים נעים תלת חודשיים, ולא על הנתון השוטף של מודד אפריל, שכאמור עלה. נתון המגמה באפריל עמד על 80.3 נקודות, לעומת 81.9 נקודות במאָרס ו־82.1 נקודות בפברואר. בסוף יוני אשתקד עמד נתון המגמה על 88.3 נקודות, כך שסך הירידה מאז הרבעון השני של 2007, ועד לסוף השליש הראשון של 2008, היא של 8 נקודות. **מצטיירת, אם כן, תמונה של כרסום נמשך, אם כי עדיין בקצב איטי יחסית, באמון הצרכנים.**

כפי שכבר הודגש בעבר, אנו ניצבים בפני שחיקה במדד, אך לא מדובר בקריסה, לפחות לא כזו שיכולה ללמד על אפשרות של ירידה חריפה בביקושים הפרטיים בהמשך השנה. יש לזכור, כיעל פי האוצר, והמועצה הלאומית לכלכלה במשרד ראש הממשלה, שיעור הצמיחה השנה אמור לרדת לכ־4%, כך שאין מדובר ברמה המשקפת האטה כלכלית או ירידה ברמת החיים.

מכל מקום, אפשר שבאפריל החלו להסתמן התוצאות של הפער בין התחזיות הקודרות של בנק ישראל לבין ההתפתחויות הכלכליות

נתון המגמה, הממצע את נתוני שלושת החודשים האחרונים, ירד ב־1.6 נקודות באפריל ל־80.3 נקודות

בפועל. בהקשר זה נזכיר את עליית המודד המשולב לבחינת מצב המשק של בנק ישראל ב־0.5%, ואת פרסום הלמ"ס, באמצע החודש, לפיו נתון המגמה של אבטלה במשק בתחילת 2008 ירד לרמה של 6.5%. שני נתונים אלה אינם מתיישבים עם תחושות של מיתון קרב – אם כי מבחינה סטטיסטית אין בהם כדי ללמד על העתיד – לפחות לא בעיני הציבור.

אם מוסיפים לכך את ההתאוששות שנרשמה בשווקים הפיננסיים, לצד הבלטת הצהרות מפי אנשי כלכלה בולטים בחו"ל לפיהן "הגרוע מכל מאחורינו", הרי שמתקבלת, ככל הנראה, נכונות זהירה לבחון מחדש את התחזיות הקודרות, לפחות בכל הקשור למצב הכלכלי האישי או המשפחתי.

אין לשכוח גם את השפעות התחזקות השקל, וירידת שער הריבית לרמת שפל של 3.25%, על הערכת הציבור את מצבו הכלכלי האישי. שתי התפתחויות אלה עשויות ליצור אצל משקי הבית תחושה של תנאים נוחים יותר להרחבת ההוצאה ושיפור ברמת החיים, כפי, שכאמור, מתחיל להסתמן באפריל.

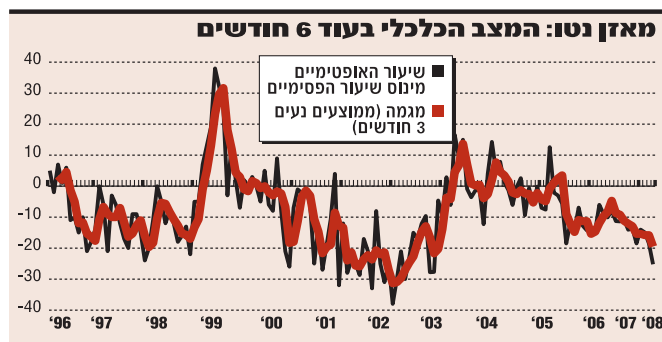
יחד עם זאת, אין לדעת כיצד תשפיע החשיפה הנרחבת במיוחד שהעניקה התקשורת בישראל, בסוף אפריל, למשבר מחירי המזון על תחושות הציבור בעתיד. כמו כן, לפחות לעת עתה, לא ברור כיצד נתוני האינפלציה הגבוהה באופן יחסי משפיעים על הערכות הציבור.

המאזן נטו: התנודתיות נמשכת

בניתוח התשובות בכל אחת משלוש השאלות אומצה השיטה בה השתמש בנק ישראל לבחינת מודד אמון הצרכנים של גלובס, לפיה מחשבים את המאזן נטו של הערכה חיובית. באפריל נרשמה עלייה של 4.6 נקודות במאזן נטו המתייחס לנתון השוטף של המודד, לאחר ירידה של 1.3 ו־10.3 נקודות במאָרס ובפברואר, בהתאמה. בסוף

הציבור מגלה נכונות זהירה לבחון מחדש את התחזיות הקודרות, לפחות בכל הקשור למצב הכלכלי האישי

**הציבור עדיין
מעריך שאנו
ניצבים בפתחה
של תקופת
צמיחה איטית
הרבה יותר
בהשוואה לשנים
קודמות**

ה"אופטימיים". בגלל סיבה זו יש להתייחס למאזן שלילי של 27.4 נקודות בצורה זהירה.

אם יש רכיב אחד אשר מבליט את הפסימיות של הציבור, הרי שמדובר בהערכה לגבי מצב המשק בעוד שישה חודשים, ולגבי ישנה השפעה לתחזיות רשמיות קודרות. הנתון השוטף של ההערכה לגבי המצב הכלכלי במשק בעוד חצי שנה רשם באפריל ירידה חדה של 6.7 נקודות, לאחר שבמאוס ירד ב־3.6 נקודות. הנתון השוטף של המאזן נטו חזר, למעשה, לרמה של ספטמבר 2003, מינוס 25.2 נקודות.

אפריל הוא החודש השלישי ברציפות בו נרשמה ירידה ברכיב זה, לאחר העלייה בינואר. בגלל התפתחות זו, ירד נתון המגמה של רכיב זה ב־3.7 נקודות, והגיע למינוס 19.5 נקודות. זהו, כאמור, ביטוי נוסף לפסימיות שהולכת ומעמיקה בכל הקשור למצב המשק בעוד חצי שנה. מסוף יוני 2007 ירד נתון המגמה של מאזן הנטו בכ־11.7 נקודות. המסקנה אליה צריך להגיע, ממש כמו במאוס ובפברואר, היא שהציבור עדיין מעריך שאנו ניצבים בפתחה של תקופת צמיחה איטית הרבה יותר בהשוואה לשנים קודמות. ההרעה לא החלה, כאמור, בתחילת

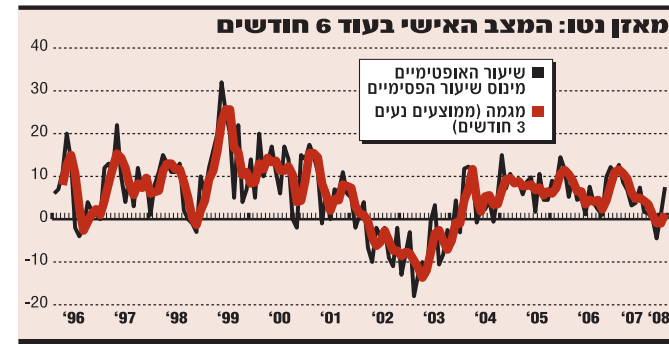
אפריל עמד הנתון השוטף לגבי המצב הכלכלי בהווה על מינוס 27 נקודות.

מאז תחילת הרבעון השלישי של השנה שעברה, ישנן תנודות בנתון השוטף של המאזן נטו של המצב הכלכלי בהווה, אם כי, כפי שכבר צוין בעבר, נתון המגמה מצביע על שחיקה, אשר החלה באוגוסט 2007. באפריל נמשכה תופעה זו, ונתון המגמה ירד בעוד 2.4 נקודות. בסוף יולי 2007 הגיע נתון המגמה של המאזן נטו למינוס 19.8 נקודות, ומאז המינוס מתרחב. בסוף 2007 עמד הנתון על מינוס 26.3 נקודות, ובסוף אפריל על מינוס 29.8 נקודות. משמעות הדבר היא, שברכיב זה הירידה החלה כבר עם פרוץ המשבר הגלובלי, אם כי הוא לא היה הגורם העיקרי לשחיקה בהערכת הציבור לגבי המצב הכלכלי השוטף. סביר יותר להניח שהיו סיבות מקומיות לכך, בין אם מדובר במצב הבטחוני, באינפלציה הגוברת ובמצב שוק ההון.

כדאי לשוב ולהזכיר, כי גם בתקופות של גאות כלכלית והתרחבות מהירה בתוצר, הציבור בישראל נוטה להגדיר את המצב הכלכלי כ"רע". בנקודת השיא של הפעילות במשק, ברבעון השלישי של 2007, נתון המגמה של רכיב זה עדיין הצביע על פער של כ־20 נקודות בין ה"פסימיים" לבין

**המאזן נטו של
המצב הכלכלי
במשק בהווה:
מינוס 26.3
נקודות בסוף
2007 לעומת
מינוס 29.8
נקודות בסוף
אפריל**

המחפש אינדיקציה להערכות הפחות פסימיות ימצא אותה בהערכת הציבור לגבי המצב הכלכלי האישי בעוד חצי שנה

2008, אלא קודם לכן, בתחילת הרבעון השלישי של 2007, על רקע אירועים מקומיים, כמו ההרעה הבטחונית, אך גם על רקע האירועים בכלכלה הגלובאלית, ותחילתו של משבר ה"סאברפריים". עם זאת, שלא כמו בחודשים קודמים, באפריל ישנם סימנים אחרים, מהם עולה תמונה פחות פסימית.

צפי כלכלי אישי: המשך עלייה באפריל

כפי שהודגש בתחילת הסקירה, המחפש אינדיקציה להערכות הפחות פסימיות בקרב הציבור – ולהשלכות של התפתחות זו על הצריכה הפרטית – יוכל למצוא אותה בנתונים המתייחסים לרכיב השלישי של המדד: המצב הכלכלי האישי בעוד שישה חודשים.

נתוני אפריל מראים שנמשכת העלייה בנתון השוטף של רכיב זה, בהמשך להתפתחות במאס, זאת לאחר שבין מאי 2007 לבין פברואר 2008 נרשמה ירידה רצופה. למעשה, העלייה בנתון השוטף בחודשיים האחרונים היא גבוהה יחסית, 5.5 נקודות במאס ועוד 6.5 נקודות באפריל. בכך חוזר המאזן נטו לרמה ששררה במהלך הרבעון השלישי של 2007. צריך, אולי, להמתין, חודש או חודשיים נוספים, כדי לראות אם

אכן ישנו שינוי מהותי בהערכות הציבור, אך כבר ניכרים סימנים ברורים של תיקון בהערכות הציבור לגבי הצפוי במצב הכלכלי האישי. השיפור בהערכה מורגש גם כאשר מתייחסים לנתון המגמה, אשר עלה לרמה של 1.3 נקודות באפריל, לעומת רמה של מינוס נקודה אחת בסוף מאס. עם זאת, צריך להדגיש כי מסוף מאי 2007 ועד לסוף מאס השנה נשחק נתון המגמה של המאזן נטו ביחס למצב הכלכלי האישי בעוד שישה חודשים כמעט ב־13 נקודות – ביטוי להעמקת הפסימיות בחודשים שקדמו לפברואר.

ההתפתחות ברכיב האישי־משפחתי בחודשים האחרונים מוכיחה, שספקולציות על ירידה חדה בצריכה פרטית הן, עדיין, מוקדמות מדי. הנתון הכללי של המדד ונתוני המגמה אומנם עדיין מסמנים פסימיות, אך ההתפתחות ברכיב של המצב הכלכלי האישי מצביעה על האפשרות שלא תהיה ירידה חדה בהוצאה הפרטית על צריכה. עם זאת, מוקדם לבטל את הערכתנו הקודמת, מסקירת מדד מאס, לפיה באם תימשך הירידה באמון הציבור צריך יהיה לשאול, החל מהשליש השני של 2008, האם אין אנו ניצבים מול תופעה דומה של 2001, כאשר נרשמה ירידה מהירה מאוד באמון הציבור, שהייתה מלווה בירידה חדה בביקושי משקי הבית.

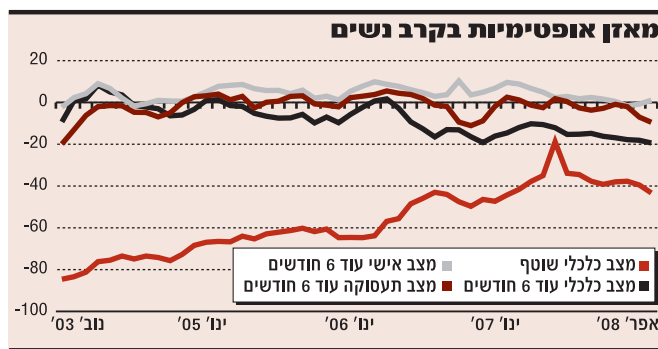
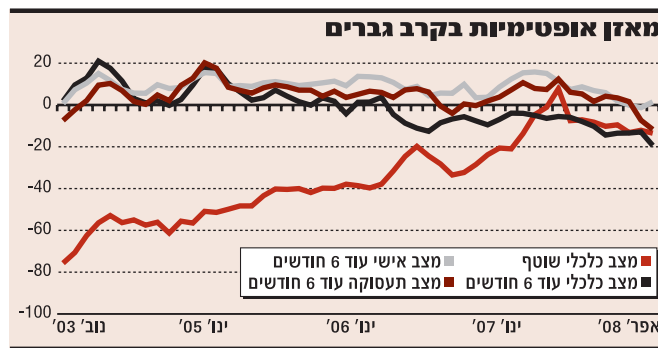
שוק העבודה: סימנים שינוי?

כדי להשלים את תמונת המדד מבחינה מקצועית, עוקב פרסום מדד אמון הצרכנים מאז יולי 2003 אחרי ההתפתחות בהערכות לגבי שוק העבודה בישראל והצפוי בו בעוד שישה חודשים, שכן ציפיות אלה משפיעות על אמון הצרכנים.

המדד המורחב עלה באפריל ב־3.1 נקודות, לאחר ירידה של 5.8 נקודות במאס וירידה של 3.7 נקודות בפברואר. בסוף אפריל

המדד המורחב עלה באפריל ב־3.1 נקודות, לאחר ירידה של 5.8 נקודות במאס ו־3.7 נקודות בפברואר

דווקא בקבוצות שנחשבו "לאופטימיות" – כמו הגברים – הפסימיות לגבי המצב הכלכלי בעוד שישה חודשים עולה מהר יותר

שוויון מגדרי: גם הגברים פסימיים

ניתוח סעיפי המדד מציג תמונה כללית, אך כדי לקבל תמונה מדויקת יותר חייבים לרדת לרמת פילוח לפי קבוצות שונות. הכוונה היא לזהות אותן קבוצות אשר התפתחות מסוימת בולטת אצלן, ומי מהן עומדת מאחורי הממצאים הכלליים. כמו לגבי המרכיבים של המדד, גם בפילוח נעשה שימוש במאזנים נטו כדי לבחון מגמות על פני זמן. ממצאי אפריל, בשילוב ממצאי החודשים הקודמים, מציירים תמונה מורכבת, ואף שונה מזו שהצטיירה בחודשים קודמים. ראשית, ישנה

איך יהיה שוק העבודה (תעסוקה) בארץ בעוד 6 חודשים?

	ינואר '08	פברואר '08	מארס '08	אפריל '08
יהיה יותר טוב	22.30%	17.90%	15.5%	16.4%
יישאר כפי שהוא היום	41.90%	44.50%	35.8%	43.0%
יהיה פחות טוב	22.00%	22.30%	32.7%	26.2%
לא הביעו דעה	13.80%	15.30%	16.0%	14.4%

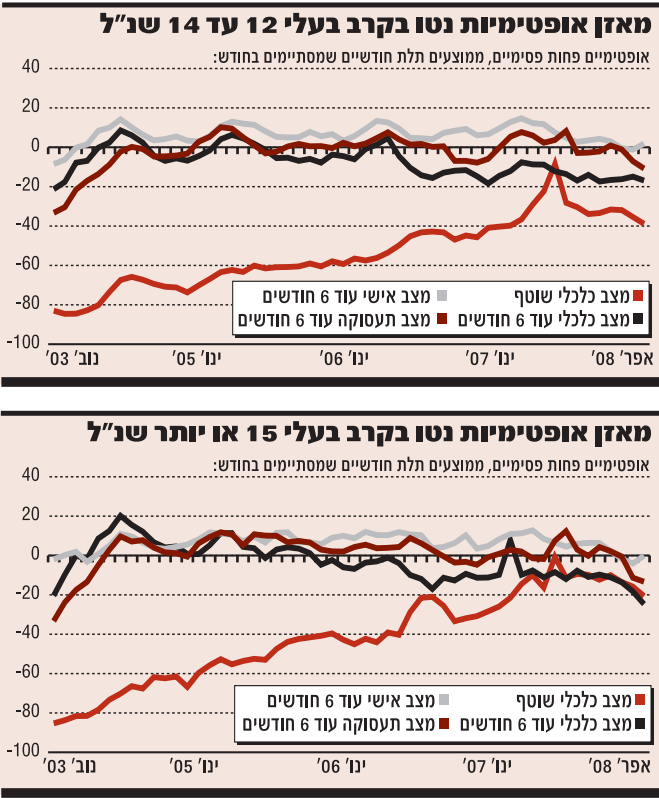
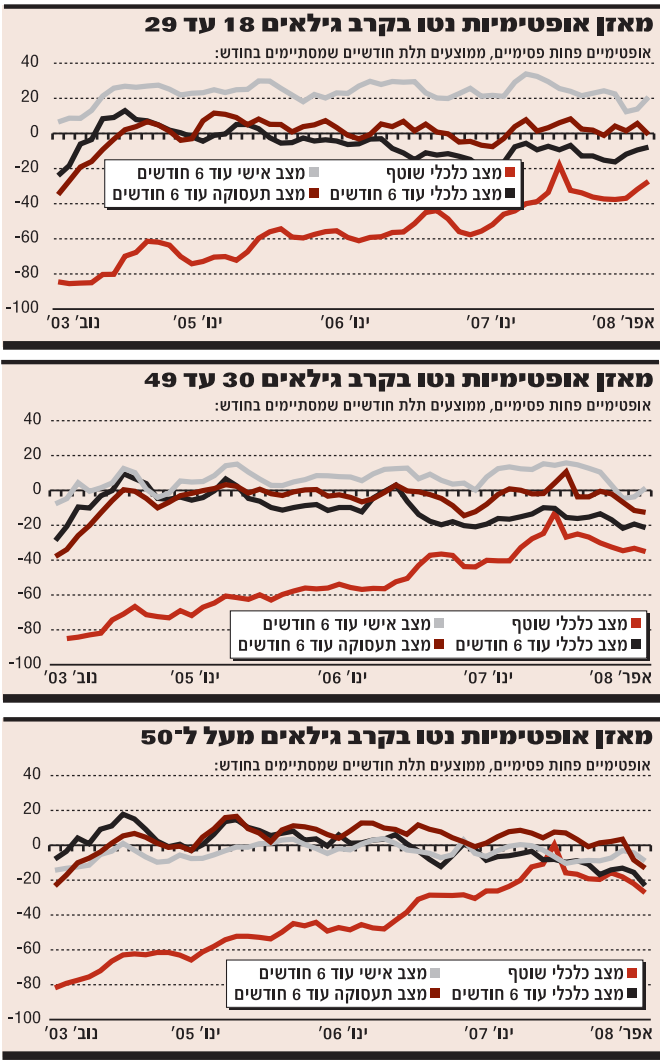
הגיע המדד המורחב ל-75.2 נקודות, לעומת 72.1 נקודות בסוף מארס. המדד המורחב עמד על 79.4 נקודות בסוף 2007, ועל 83.6 נקודות בסוף אוגוסט 2007.

הפער בין המדד הכללי לבין המדד המורחב, מסמן, ככל שניתן לשפוט, שיפור מסוים בציפיות לגבי שוק העבודה, התואם את הודעות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על שיפור במצב התעסוקה, אך לא תואם את השחיקה בציפיות לגבי המצב הכלכלי במשק בעוד שישה חודשים, ומנוגד לתמונה שהצטיירה עד לחודש שעבר. למרות השיפור בנתון השוטף, ירד נתון המדד המורחב ב-2 נקודות והגיע ל-75.1 נקודות באפריל, לעומת 77.1 נקודות בסוף מארס.

מספר פעמים בעבר צוין לגבי המדד המורחב, שהתנועות במגמתו מבטאות את הקשר החזק שקיים לאורך זמן בין הערכת הציבור את המצב הכלכלי בעוד חצי שנה לבין הערכתיו לגבי שוק העבודה. להוציא כמה חודשים במהלך 2007, בדרך כלל הייתה חפיפה מסוימת בין התפתחות הציפיות בתחום התעסוקה לבין הציפיות לגבי המצב הכלכלי בעוד שישה חודשים. באפריל נוצר שוב פער בין שני רכיבים אלה, וניתן לפרש זאת כביטוי נוסף לשינוי אפשרי בהערכות הציבור, שינוי אשר אינו מתרחש בו זמנית בכל המרכיבים, אלא מתחיל בחלק מהם – במקרה זה, המצב הכלכלי האישי והמצב בתחום התעסוקה.

הפער בין המדד הכללי לבין המדד המורחב, מסמן, ככל שניתן לשפוט, שיפור מסוים בציפיות לגבי שוק העבודה

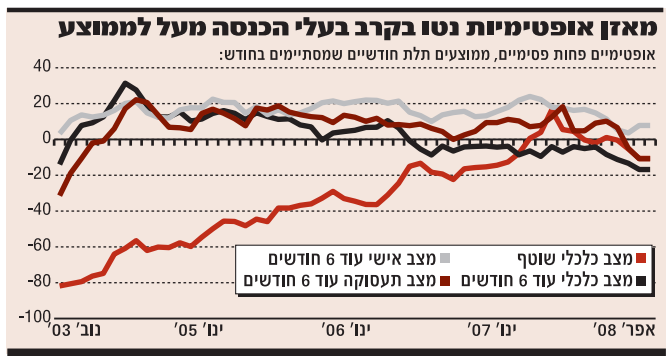
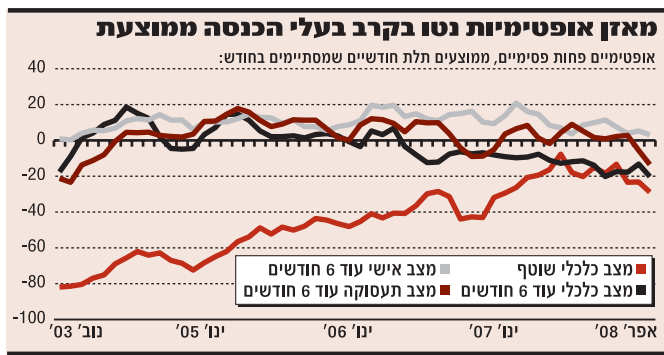
פסימיות בקרב כמעט כל הקבוצות לגבי הצפוי בשוק העבודה; לצד שיפור קל בנתון השוטף, נתון המגמה המשיך לרדת

עלייה מחודשת בהערכה נטו של המצב הכלכלי האישי, בניגוד למגמות ברכיבים האחרים אשר יורדים כמעט בכל הקבוצות, ואצל חלקן באופן בולט. כבר בחודש שעבר צוין, כי דווקא בקבוצות אשר נחשבו ל"אופטימיות" - גברים, בעלי הכנסה גבוהה מהממוצע ובעלי השכלה גבוהה - הפסימיות לגבי המצב הכלכלי בעוד שישה חודשים ומצב התעסוקה בעוד שישה חודשים עולה מהר יותר.

ישנה עלייה מחודשת בהערכה נטו של המצב הכלכלי האישי, בניגוד למגמות ברכיבים אחרים אשר יורדים כמעט בכל הקבוצות

פילוח לפי קבוצות: כרגע הקבוצה אשר מצטיירת כפסימית במיוחד היא קבוצת בעלי הכנסה ממוצעת

למעשה, ההערכה נטו של הגברים לגבי המצב הכלכלי האיש
דומה מאוד לזו של הנשים, אשר במשך זמן ממושך היו הרבה יותר פסימיות מקבוצות אחרות באוכלוסייה. ראוי גם לשים לב למגמות אצל בעלי השכלה גבוהה, אשר מציגים ירידה במרבית הרכיבים של המדד המורחב, המצב הכלכלי השוטף, המצב הכלכלי בעוד שישה חודשים ומצב התעסוקה.

עד לסוף הרבעון השני של 2007 בלטה התופעה של קבוצות שהציגו התנהגות פסימית במיוחד: נשים, בעלי הכנסה ממוצעת, ובני 30 עד 49 גברים, וגם בעלי הכנסה גבוהה מהממוצע ובעלי השכלה גבוהה, היו,

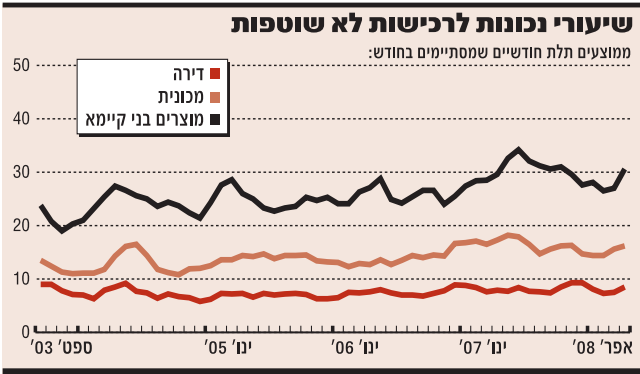
כמצוין, אופטימיים יותר מיתר הקבוצות. כרגע הקבוצה אשר מצטיירת כפסימית במיוחד היא קבוצת בעלי הכנסה ממוצעת. יצוין, כי גם בעלי הכנסות גבוהות מהממוצע, ובעלי השכלה גבוהה בולטים בחודשים האחרונים בפסימיות שלהם, במיוחד בכל הנוגע למצב הכלכלי בעוד שישה חודשים, וייתכן שהדבר מלמד על ציפיות להרעה במצב הכלכלי כתוצאה מהמשבר העולמי, ולירידה ביצוא בעקבות ההתפתחויות בשוק המט"ח והתחזקות השקל. התופעה השנייה, עליה כבר דובר לעיל, היא הפסימיות בקרב כמעט כל הקבוצות לגבי הצפוי בשוק העבודה. בקרב כל הקבוצות ניכרה בחודש האחרון ירידה בנתוני המגמה של המאזן נטו לגבי מצב שוק העבודה בעוד שישה חודשים, למרות השיפור שנרשם בנתון השוטף. ראוי להדגיש, כי דווקא בקרב קבוצות שנחשבות "פחות אופטימיות" נרשמה במאגר עלייה קטנה במאזן נטו של ההערכה לגבי המצב הכלכלי האיש, לצד קבוצות "אופטימיות" כמו בעלי השכלה גבוהה או בעלי הכנסה גבוהה מהממוצע. עלייה כזו נרשמה בין הנשים, בני 30 עד 49, בעלי 12 עד 15 שנות לימוד, אך לא בקרב בעלי הכנסה ממוצעת ובני 50 ומעלה.

שוק הדיור: הישראלים יחזרו לקנות

נוסף לארבע השאלות של המדד המורחב, מאז יולי 2003 עוקב הסקר גם אחרי תשובות לשלוש שאלות לגבי רכישות לא שוטפות בששת החודשים הקרובים - של דירות, מכוניות ומוצרים בני קיימא. **במאגר נעצרה הירידה החדה שנרשמה עד לפברואר בכוונות הקנייה של מוצרים בני קיימא, ובאפריל נרשמה עלייה בכוונות הקנייה של האוכלוסייה.** בכך ניכרת עקביות מסוימת עם הממצא המתייחס למצב הכלכלי האיש, ועל כן הקביעה שישנם סימנים שהציבור מעריך מחדש את הערכותיו הפסימיות, ומתחיל לגלות סימנים של תחושות פחות שליליות. צריך יהיה להמתין עוד חודש או חודשיים כדי לבחון באיזו

נתוני כוונות רכישה לא שוטפת מגלים עקביות מסוימת עם הממצא המתייחס למצב הכלכלי האיש

**ייתכן שנתוני
כוונות לרכישה
לא שוטפת
הושפעו
מהתחושה
שהירידה בשער
החליפין של
השקל מוזילה
את הייבוא**

מידה ישנו שינוי בסיסי במגמה של פסימיות ושחיקה באמון הצרכנים, אבל רמז לכך ניתן למצוא בתשובות לגבי כוונות קנייה לא שוטפות בעתיד.

צריך לזכור שמסוף הרבעון השני של השנה שעברה, ועד לסוף פברואר, נרשמה ירידה יחסית גדולה בכוונות לרכוש מוצרים בני קיימא בעוד שישה חודשים בסוף יוני 2007 עמד נתון המגמה של מספר המשיבים אשר לא שללו אפשרות של רכישת מוצרים בני קיימא על 34.2%, ואילו בסוף פברואר עמד שיעור זה על 26.4%, במארג על 27%, ובאפריל הוא טיפס ל-30.6%.

גם בכוונות הקנייה של דירה ומכונית נצפתה במארג ואפריל תופעה דומה, בלימת הירידה במארג ועלייה באפריל לגבי כוונות לרכישת דירה, נעצרה הירידה שנרשמה בחודשיים הראשונים של השנה, אשר מחקה את העליות שנרשמו ברבעון האחרון של 2007. ברכיב המכוניות ישנה עלייה מסוימת בכוונות הרכישה לאחר יציבות בחודשיים הראשונים של השנה.

לא מיותר לציין שוב, שצריך יהיה להמתין כדי לראות עד כמה נתוני המגמה אכן סוטים מהתמונה הכללית שעולה מיתר תוצאות הסקר

השוטף. צריך גם לזכור, כי ייתכן שהתוצאות הושפעו מהתחושה שהירידה בשער החליפין של השקל מוזילה את הייבוא, דבר אשר יכול להשפיע על מחירי מוצרים בני קיימא ומכוניות. הפילוח לפי קבוצות של התשובות בסקר השוטף מתיישב פחות או יותר עם הממצא הכללי לגבי שיעורי הנכוונות הכלליים. כמעט בקרב כל הקבוצות נמשכה העלייה בשיעורי המשיבים שבכוונתם לרכוש מוצרים בני קיימא, וישנה יציבות מסוימת בכוונות קניית דירות. בהקשר זה חייבים לציין את קבוצת הגברים, אשר בקרבה נרשמת עלייה

האם בששת החודשים הקרובים את/ה (משפחתך) מתכוון/ת לרכוש דירה חדשה או דירה מיד שניה?

פברואר '08	מארג '08	אפריל '08	
92.3%	91.8%	90.3%	לא מתכוון/ת לרכוש דירה
2.40%	3.50%	3.2%	מתכוון/ת לרכוש דירה חדשה
3.60%	2.80%	3.9%	מתכוון/ת לרכוש דירה מיד שניה
1.70%	1.90%	2.6%	עדיין לא יודע/ת, אין דעה

האם בששת החודשים הקרובים את/ה (משפחתך) מתכוון/ת לרכוש מכונית חדשה או משומשת?

פברואר '08	מארג '08	אפריל '08	
85.80%	83.30%	82.2%	לא מתכוון/ת לרכוש מכונית
3.30%	5.60%	6.6%	מתכוון/ת לרכוש מכונית חדשה
7.50%	7.80%	8.1%	מתכוון/ת לרכוש מכונית משומשת
3.40%	3.20%	3.1%	עדיין לא יודע/ת, אין דעה

האם בששת החודשים הקרובים את/ה (משפחתך) מתכוון/ת לקנות מוצר או מוצרים בני קיימא?

פברואר '08	מארג '08	אפריל '08	
75.80%	72.50%	66.5%	לא מתכוון/ת לרכוש מוצרים אלו
9.40%	12.30%	12.1%	בטוח שכן
9.70%	11.0%	14.7%	חושב שכן
5.00%	4.10%	6.7%	עדיין לא יודע/ת, אין דעה

*טלויזיה, מכוונות כביסה, מזג, מקרר, מקפיא, וידאו, מערכת סטריאו וכדומה

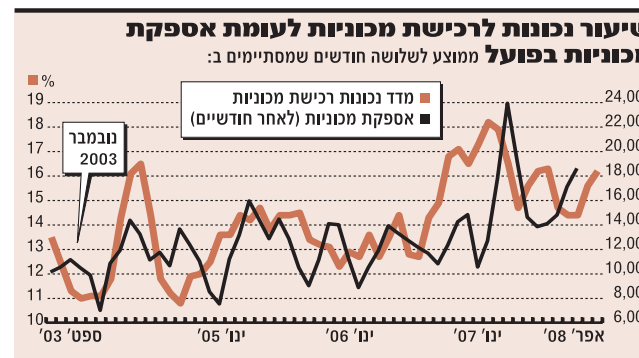
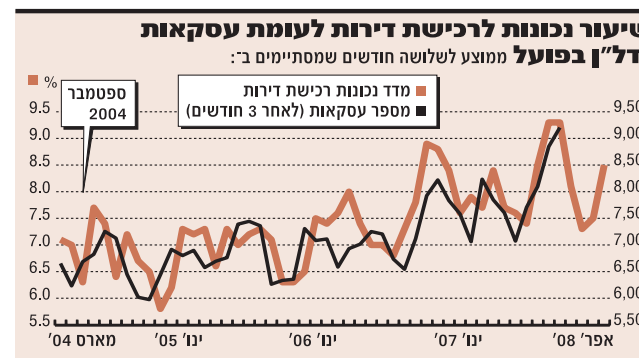
**שוק הדיור:
חודש נוסף
בו נרשמה
ירידה בשיעורי
הסירוב לקניית
דירה ל-90.3%
מהמשיבים;
3.2% מתכננים
רכישת דירה
חדשה**

פילוחים

**בדיקת הפילוח
המפורט
מאפשרת לקבל
מידע מעודכן על
מגמות הצריכה
בסקטורים
השונים**

טבלאות הפילוחים בעמודים הבאים מספקות את החומר המפורט על פילוחי התשובות לסקר כוונות הצריכה של הציבור – על פי קריטריונים של מין, גיל, השכלה, הכנסה, מגזר, מוצא ואזור מגורים. לצורך הבנת סנטימנט הציבור בכל הקשור לצריכה לא שוטפת, כדאי להסתכל לא רק על אלה אשר מצהירים על כוונתם לרכוש מוצרים, או להשקיע בדירה, אלא גם על שיעורי הסירוב לרכישה, אשר נותנים אינדיקציה דווקא על סנטימנט שלילי, ומימושם הוא בהימנעות ממעשה. בדרך זו אפשר לקבל תמונה הן לגבי כוונות הצריכה בכלל, והן לגבי נכונות לשקול קניית מוצרים מסוימים.

בדיקת הפילוח המפורט – הייחודי מסוגו בישראל – מאפשרת לקבל את המידע המעודכן ביותר על מגמות הצריכה וכיווניה בסקטורים ובקבוצות האוכלוסייה המגוונות במשק. ■

בכוונות קניית מוצרים בני קיימא, לצד עלייה בכוונות קניית מכוניות – ושוב, הדבר עשוי להיות מושפע משיקולי שער חליפין, והתקרבות סוף שנת המודל. אצל הנשים, בחודש האחרון, התמונה היא מורכבת יותר – ישנה ירידה בנכונות לרכוש דירות, ירידה בכוונות קנייה של מכוניות, לעומת עלייה בכוונות קנייה של מוצרים בני קיימא.

בסך הכל, הממצאים ממשיכים להצביע על התאמה בין ממצאי הסקר השוטף לבין רכישות בפועל, במיוחד במה שנוגע למוצרים בני קיימא אך גם במה שנוגע לדירות. ■

נכונות לרכישת מוצרים בני קיימא: בסוף אפריל עמד שיעור המשיבים שלא שללו אפשרות של קניית מוצרים בני קיימא על 33.5%

באחזים									
מה יהיה המצב הכלכלי בעוד 6 חודשים?									
לא יודע		פחות טוב		לא שינוי		יותר טוב			
04/08	03/08	02/08	04/08	03/08	02/08	04/08	03/08	02/08	04/08
9.1	12.0	14.6	41.6	33.1	30.6	36.5	37.7	37.8	12.8
12.9	15.1	17.7	34.5	32.9	25.1	40.0	39.5	48.1	12.6
14.4	18.5	11.9	30.2	20.6	16.9	44.3	44.0	55.0	11.1
7.7	16.8	21.2	37.1	29.0	29.1	45.0	42.9	46.0	10.2
9.2	10.8	13.3	39.3	44.9	21.1	45.8	39.1	51.6	5.7
11.2	19.4	21.4	38.6	27.8	21.7	34.5	34.0	41.6	15.7
15.6	13.1	20.3	33.0	36.8	30.1	35.3	41.9	42.3	16.1
6.5	11.7	8.6	33.7	26.4	20.9	42.4	39.6	52.6	17.4
10.7	14.2	11.4	39.0	29.9	30.5	39.0	40.8	49.2	11.3
14.8	14.3	21.9	39.8	37.4	27.6	34.7	36.8	37.1	10.6
17.0	16.1	24.6	36.6	33.3	39.0	17.8	21.9	17.5	28.6
11.1	12.9	17.1	37.6	31.4	22.9	38.8	41.3	45.8	12.4
10.2	14.1	13.0	38.3	34.8	29.7	40.8	41.8	48.6	10.6
9.9	18.0	21.5	39.8	40.1	26.7	36.1	28.5	39.0	14.2
15.2	7.0	10.5	36.5	29.0	32.9	39.0	45.5	46.4	9.2
9.0	9.4	11.8	35.9	29.8	25.4	42.1	47.6	48.7	13.1
13.5	22.0	21.1	41.1	26.1	22.9	31.6	37.4	42.7	13.8
לא השיב									
13.4									
הכנסה מתחת למומעת									
12.8									
מומעת									
10.2									
מעל למומעת									
14.1									
לא השיב									
13.4									
השכלה עד 11									
18.9									
14-12									
14.3									
15+									
8.7									
הכנסה מתחת למומעת									
12.8									
מומעת									
10.2									
מעל למומעת									
14.1									
לא השיב									
13.4									
גיל									
29-18									
17.9									
49-30									
8.9									
50+									
13.4									
השכלה עד 11									
18.9									
14-12									
14.3									
15+									
8.7									
הכנסה מתחת למומעת									
12.8									
מומעת									
10.2									
מעל למומעת									
14.1									
לא השיב									
13.4									

באחזים									
כיצד היית מגדיר את המצב הכלכלי?									
לא יודע		לא טוב		רגיל		טוב			
04/08	03/08	02/08	04/08	03/08	02/08	04/08	03/08	02/08	04/08
4.6	2.6	2.7	31.9	36.6	41.5	41.0	37.5	32.1	22.5
6.6	4.6	5.2	55.1	56.7	50.4	26.2	29.0	34.0	12.1
3.6	5.5	2.8	43.6	48.3	45.2	35.6	28.8	31.1	17.2
4.6	3.2	4.6	47.7	54.7	50.4	29.6	24.5	30.2	18.1
7.3	3.0	2.6	34.0	50.3	43.1	33.8	30.7	32.0	24.9
2.2	0.0	2.3	65.9	61.0	55.8	27.3	27.4	23.4	4.5
11.3	6.3	7.8	35.0	44.8	37.0	36.3	35.8	43.6	17.4
3.3	0.0	5.0	37.0	49.0	52.3	42.4	24.1	30.6	17.4
2.8	3.7	0.5	52.0	49.1	48.8	30.5	33.4	34.7	14.7
10.2	5.0	6.1	41.5	46.9	43.2	29.2	35.0	32.9	19.1
7.3	2.9	0.0	42.8	36.5	62.1	25.5	38.9	16.1	24.4
4.5	2.7	4.3	50.9	54.7	51.5	30.3	29.4	31.2	14.4
6.8	5.3	5.0	36.3	43.9	35.7	37.9	34.3	40.5	19.1
5.2	5.8	7.9	56.0	60.1	54.4	31.8	26.7	28.1	6.9
9.2	2.2	3.1	42.5	38.1	47.2	35.1	46.2	35.3	13.2
3.2	2.3	0.5	35.4	40.2	34.4	30.6	34.0	39.0	29.8
7.5	3.2	0.0	26.2	44.5	43.4	44.9	30.3	33.5	21.3
הכנסה מתחת למומעת									
9.6									
מומעת									
14.4									
מעל למומעת									
26.1									
לא השיב									
23.1									
השכלה עד 11									
21.8									
14-12									
13.0									
15+									
18.8									
הכנסה מתחת למומעת									
9.6									
מומעת									
14.4									
מעל למומעת									
26.1									
לא השיב									
23.1									

מה יהיה מצב התעסוקה בעוד 6 חודשים?													
באחזים			לא יודע		פחות טוב		ללא שינוי		יותר טוב				
04/08 03/08 02/08			04/08 03/08 02/08		04/08 03/08 02/08		04/08 03/08 02/08		04/08 03/08 02/08				
מין			גברים		נשים		מוצא		צבר		ישראל אסיה		
13.4 13.7 13.2			27.5 35.6 25.6		42.3 33.4 41.8		16.8 17.2 19.4		15.3 17.8 16.9			11.8 12.6 14.2	
15.3 17.8 16.9			25.0 30.5 19.8		43.7 37.6 46.7		15.9 14.2 16.7		56.5 52.1 46.2			9.2 12.8 19.0	
11.8 12.6 14.2			22.5 22.5 20.6		45.7 41.2 53.0		16.5 9.6 12.6		45.6 34.8 44.0			18.9 8.0 15.2	
9.1 18.2 10.1			28.6 31.0 24.3		45.7 41.2 53.0		16.5 9.6 12.6		28.0 38.2 40.9			15.7 14.3 22.3	
11.8 10.3 16.3			23.7 46.9 24.4		45.6 34.8 44.0		18.9 8.0 15.2		39.4 33.0 43.9			12.6 14.9 16.7	
14.1 14.2 17.9			42.1 33.3 18.9		28.0 38.2 40.9		15.7 14.3 22.3		29°18'			29°18'	
23.5 22.7 20.9			24.5 29.4 18.5		39.4 33.0 43.9		12.6 14.9 16.7		49°30'			49°30'	
8.7 9.5 7.4			25.0 21.6 20.8		47.8 40.8 52.7		18.5 28.1 19.2		50+			50+	
11.3 13.3 9.7			26.6 29.5 26.0		44.1 40.6 54.7		18.1 16.7 9.6		השכלה עד 11			11	
21.6 20.1 21.4			26.7 38.7 20.4		38.6 30.8 35.3		13.1 10.4 23.0		14°12'			14°12'	
25.1 21.9 14.0			27.5 31.7 18.9		31.7 18.7 35.9		15.7 27.8 31.2		15+			15+	
11.3 12.5 13.7			28.5 30.3 22.2		43.4 42.9 46.6		16.7 14.3 17.5		מחנות למועצות			מחנות	
16.4 18.0 17.4			23.3 36.0 23.5		44.3 33.4 44.6		16.0 12.5 14.4		מועצות			מועצות	
17.1 17.7 15.9			23.7 31.7 24.2		43.3 34.3 41.0		15.9 16.2 19.0		מעל למועצות			מעל למועצות	
14.4 9.6 9.2			29.6 33.9 21.2		42.1 43.9 51.9		13.9 12.6 17.7		לא חשיב			לא חשיב	
10.7 14.0 13.7			28.3 34.5 21.3		43.4 35.5 47.1		17.7 16.0 17.8						
17.3 22.3 31.4			19.7 32.0 20.4		43.3 31.5 34.0		19.8 14.2 14.3						

מה יהיה מצבן האישי בעוד 6 חודשים?											
באחזים		אין דעה		גרוע		רגיל		טוב			
04/08 03/08 02/08		04/08 03/08 02/08		04/08 03/08 02/08		04/08 03/08 02/08		04/08 03/08 02/08			
מין		גברים		נשים		מוצא		צבר		ישראל אסיה	
גיל		29-18		49-30		50+		השכלה		עד 11	
הכנסה		מתחת לממוצעת		ממוצעת		מעל לממוצעת		לא חשיב			
		14-12		15+							
		16.3		22.2		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					
		19.0		17.7		17.8					
		17.5		14.4		14.3					

באחזים האם מתכוון לקנות דירה ממוצע לשלושת החודשים שמסתיימים ב-

לא יודע			נכון משומשת			נכון חדשה			לא מתכוון לקנות		
04/08	03/08	02/08	04/08	03/08	02/08	04/08	03/08	02/08	04/08	03/08	02/08
2.6	1.6	1.3	4.5	2.9	2.5	5.0	2.4	4.0	87.9	93.1	92.2
2.5	2.0	2.0	3.5	3.9	2.4	1.5	2.1	3.2	92.6	92.1	92.5
7.7	3.4	4.4	5.3	3.9	9.5	5.8	4.8	6.5	81.1	87.9	79.7
2.4	6.2	6.1	9.5	7.9	1.9	4.2	2.6	8.5	83.9	83.3	83.5
0.0	0.0	0.0	1.9	2.7	0.0	2.1	0.8	2.0	96.0	96.5	98.0
0.0	0.6	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	2.2	4.3	100.0	95.1	95.7
1.5	0.8	0.0	1.5	1.9	1.1	0.8	0.9	1.6	96.2	96.4	97.3
4.3	5.8	6.1	8.7	4.0	7.9	4.3	6.1	2.4	82.6	84.1	83.7
3.4	1.4	1.7	2.3	4.6	2.6	5.1	2.7	4.0	89.3	91.3	91.7
0.4	0.8	0.4	2.1	2.4	0.6	0.4	0.6	3.6	97.0	96.2	95.4
0.0	0.4	0.0	4.6	2.0	0.0	0.0	2.6	3.4	95.4	95.0	96.6
2.2	2.5	2.4	4.5	3.4	4.4	4.1	2.7	2.8	89.3	91.4	90.4
3.4	1.5	1.4	3.2	4.0	0.7	2.6	1.4	4.5	90.8	93.0	93.4
0.0	0.0	0.0	1.9	2.7	0.0	2.1	0.8	2.0	96.0	96.5	98.0
0.0	0.6	0.0	0.0	2.1	0.0	0.0	2.2	4.3	100.0	95.1	95.7
1.5	0.8	0.0	1.5	1.9	1.1	0.8	0.9	1.6	96.2	96.4	97.3
2.4	2.4	2.4	1.8	1.8	4.3	4.3	4.3	1.8	91.5	91.5	91.5
5.7	3.4	3.8	7.8	5.5	6.3	5.8	3.5	2.2	80.8	87.6	87.7
1.3	3.5	2.7	3.9	3.6	1.5	2.7	2.4	5.4	92.1	90.6	90.4
1.5	0.7	1.0	1.9	2.5	1.5	1.4	1.2	4.4	95.1	95.6	93.1
1.5	0.0	0.0	4.3	2.4	2.6	5.2	3.7	0.0	89.0	93.9	97.4
2.4	3.7	2.6	7.1	3.7	5.9	2.4	3.0	3.9	88.1	89.6	87.5
4.1	1.5	0.0	3.3	3.9	3.0	4.5	2.4	4.2	88.1	92.1	92.9
0.0	1.1	2.2	0.9	2.1	2.5	2.3	1.6	1.3	96.7	95.1	94.0
1.3	2.6	2.9	4.1	4.4	0.0	3.3	2.2	5.7	91.3	90.8	91.3
5.7	0.0	0.0	7.3	3.6	2.9	1.6	2.7	3.8	85.4	93.7	93.3

באחזים האם מתכוון לקנות מכונית ממוצע לשלושת החודשים שמסתיימים ב-

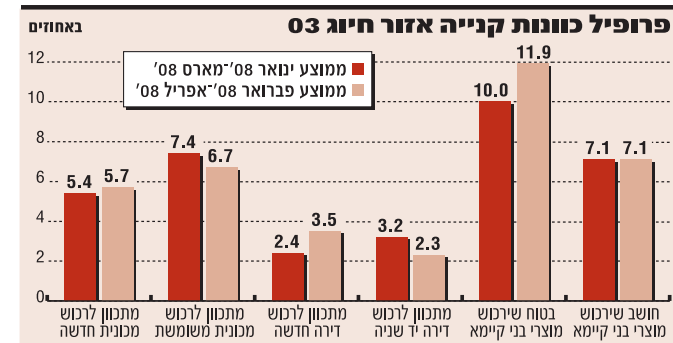
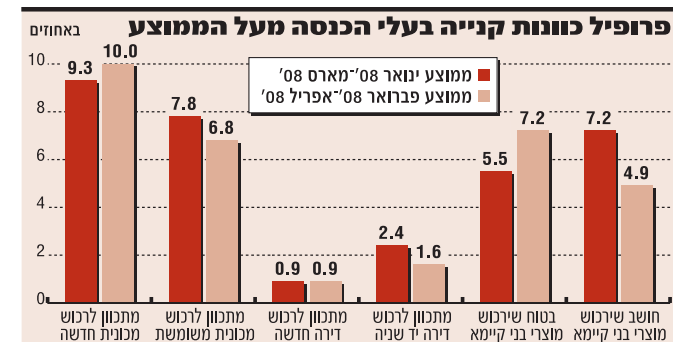
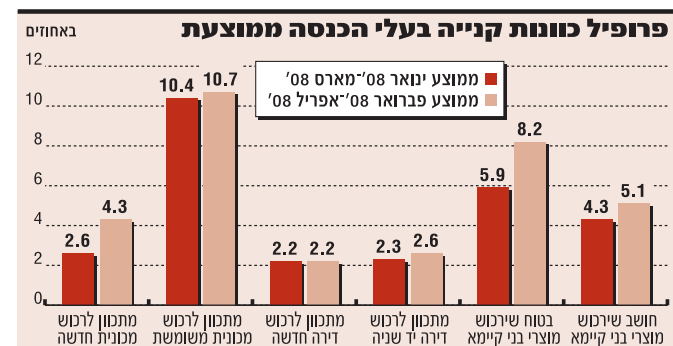
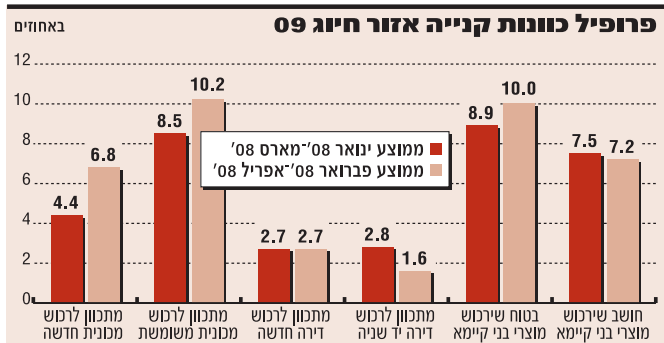
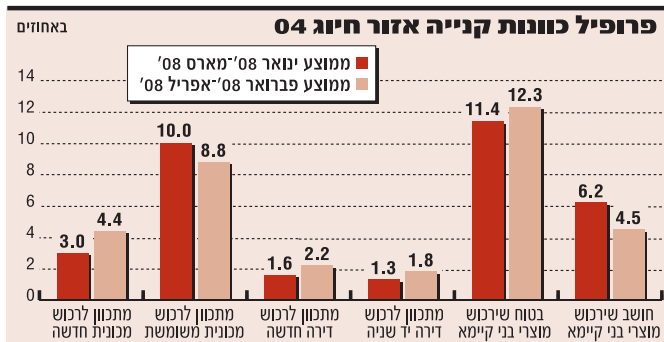
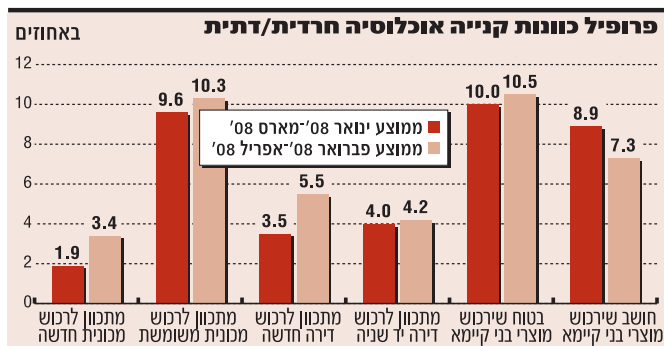
לא יודע			נכון משומשת			נכון חדשה			לא מתכוון לקנות		
04/08	03/08	02/08	04/08	03/08	02/08	04/08	03/08	02/08	04/08	03/08	02/08
2.2	3.8	3.7	10.5	8.4	9.9	6.9	5.2	3.5	80.4	81.5	82.9
4.0	3.1	3.1	5.8	7.4	5.5	6.4	3.5	3.2	83.8	86.7	88.1
1.8	3.3	3.6	6.3	7.8	4.6	3.9	6.5	9.9	88.1	84.0	81.9
2.1	4.6	5.6	14.5	7.8	7.8	7.8	2.6	1.6	75.5	83.3	85.0
8.0	5.0	1.4	6.3	12.2	12.2	8.4	4.9	1.2	77.4	80.6	85.1
0.0	1.9	0.0	4.2	5.1	8.4	2.2	2.3	2.0	93.5	88.0	89.6
2.7	1.7	2.6	4.5	2.5	3.0	6.7	3.7	3.2	86.0	91.1	91.2
0.0	5.3	9.3	15.2	15.1	13.8	12.0	5.6	3.5	72.8	75.4	73.4
4.0	3.7	4.0	7.9	10.0	7.6	5.1	5.3	5.2	83.1	82.0	83.2
4.7	2.6	1.2	3.0	3.7	5.4	4.2	3.0	2.1	88.1	89.1	91.3
0.0	2.7	1.6	4.6	9.7	4.7	0.0	4.6	1.6	95.4	84.0	92.2
2.1	2.6	3.6	9.7	7.1	8.8	7.7	3.5	3.3	80.5	85.2	84.3
4.8	4.6	3.7	6.6	8.1	6.7	6.4	5.0	4.0	82.2	83.8	85.6
1.0	2.1	1.6	9.3	6.4	4.3	3.0	1.8	0.8	86.7	90.2	93.3
3.0	4.2	4.1	5.4	13.0	13.5	6.8	2.6	2.1	84.7	82.9	80.2
3.1	3.7	3.4	9.6	3.8	7.1	11.1	9.3	8.1	76.2	79.2	81.4
13.0	6.0	9.2	3.5	13.9	7.2	4.3	4.0	3.8	79.2	78.3	79.8
0.7	3.2	1.0	10.2	8.7	12.0	5.5	1.9	2.3	83.6	85.2	84.7
0.7	2.2	4.2	9.7	7.3	6.4	6.7	3.8	3.8	82.9	86.0	85.6
6.2	3.5	3.0	3.7	4.4	4.6	6.6	4.9	3.4	83.5	86.8	89.0
3.0	3.7	5.2	13.8	16.9	14.1	9.7	5.2	2.6	73.5	75.1	78.2
0.0	5.0	6.5	7.3	5.5	8.8	4.9	5.2	3.2	87.9	84.1	81.6
4.3	1.9	1.2	5.8	4.7	9.5	7.1	5.4	4.0	82.8	85.3	85.2
3.9	3.5	2.5	6.1	13.8	6.5	6.1	3.0	3.7	84.0	83.5	87.2
0.9	5.2	6.2	9.6	6.8	5.1	4.4	7.7	0.7	85.1	83.9	88.0
6.2	2.8	2.9	15.0	6.3	9.3	12.4	4.4	6.1	66.5	84.4	81.7

פרופילים

**הפרופילים
מאפשרים
מעקב לאורך
זמן על השינויים
והמגמות
בכוונות
הקנייה של
קבוצות שונות
באוכלוסייה**

הפרופילים של כוונות הקנייה של קבוצות דמוגרפיות שונות מהווים מעין תמונת מצב של לקוחות פוטנציאליים. הפרופילים מצלמים למעשה את סטטוס כוונות הקנייה של קהלים שונים בעלי הכנסה ממוצעת, בעלי הכנסה מעל הממוצעת, תושבים באזורים שונים בארץ, המגזר הדתי/חרדי והציבור הערבי בישראל. הפרופילים מורכבים מהממוצע הנע התלת-חודשי של נתוני המשיבים לסקר של גלובס מחקרים ומכון סמית. פרופילים אלה מאפשרים מעקב לאורך זמן על השינויים והמגמות בכוונות הקנייה של הקבוצות השונות באוכלוסייה, על פי חיתוכים שונים. במקרה זה, מדובר בבחינה של אלה אשר שוקלים או כבר החליטו לרכוש פריטים מסויימים לאורך טווח רחב של מוצרים. בדרך זו אפשר לקבל אינדיקציה על החלטות הצריכה הכללית של קבוצות דמוגרפיות מוגדרות, ולא רק על האוכלוסייה כולה. ■

האם מתכוון לקנות מוצרים בני קיימא	מוצע לשלושת החודשים שמסתיימים ב־									
	לא יודע		חושב שמתכוון לרכוש		בטוח שמתכוון לרכוש		לא מתכוון לקנות		לא מתכוון לקנות	
באוזנים	04/08	03/08	02/08	04/08	03/08	02/08	04/08	03/08	02/08	04/08
מין										
גברים	6.6	6.4	5.1	17.7	11.0	11.4	15.7	11.3	11.2	72.3
נשים	6.8	6.3	5.0	12.0	10.4	7.9	8.7	10.6	8.5	72.5
מוצא										
צבר	8.1	8.4	10.4	26.1	11.1	14.8	17.4	11.1	11.4	63.5
ישראל אסיה	5.5	4.2	6.2	15.6	13.9	9.3	10.2	11.2	9.2	75.2
ישראל אירופה	7.0	8.6	2.6	7.8	9.8	11.1	9.6	13.9	14.6	71.7
אסיה	4.5	7.4	2.3	2.2	9.8	5.5	10.9	5.9	8.6	83.5
אירופה	8.9	4.8	5.1	11.4	7.8	5.3	10.7	5.5	9.0	80.6
גיל										
25-18	2.2	7.3	9.6	28.3	14.9	18.7	20.7	14.9	13.0	58.8
49-30	7.3	5.9	5.9	11.9	13.0	10.2	10.2	16.9	9.1	74.8
50+	9.3	6.0	3.1	7.6	9.3	6.1	7.6	6.6	9.1	81.8
השכלה										
עד 11	2.4	4.4	0.0	17.1	7.9	9.4	2.4	10.7	3.1	87.5
14-12	7.1	7.8	6.9	13.2	10.8	10.5	15.2	11.3	10.5	72.1
15+	6.8	5.9	4.3	16.2	12.2	8.2	9.8	8.3	10.6	76.9
הכנסה										
מתחת לממוצעת	7.0	8.6	2.6	7.8	9.8	11.1	9.6	13.9	14.6	71.7
ממוצעת	4.5	7.4	2.3	2.2	9.8	5.5	10.9	5.9	8.6	83.5
מעל לממוצעת	8.9	4.8	5.1	11.4	7.8	5.3	10.7	5.5	9.0	80.6
לא השיב	9.0	5.6	6.3	19.7	11.4	9.7	10.6	10.0	11.1	72.9
מגזר										
חרדי/דתי	9.0	5.6	6.3	19.7	11.4	9.7	10.6	10.0	11.1	72.9
מסורתי	4.5	3.6	4.7	12.5	11.4	5.4	13.8	5.7	11.4	78.5
חילוני	7.4	7.2	5.4	12.3	8.2	10.5	11.6	10.1	9.7	74.4
ערבי	3.0	4.5	0.0	16.2	11.3	12.9	13.2	13.6	5.2	81.9
אזור חיוג										
02	3.0	8.5	9.3	21.6	9.6	11.8	8.6	10.8	9.5	69.4
03	12.0	4.6	2.8	14.7	11.7	10.5	12.6	10.0	15.4	71.4
04	3.9	5.7	4.1	13.9	10.1	9.3	12.3	11.4	5.0	81.5
08	5.2	7.8	6.3	13.5	11.0	6.8	11.7	8.9	10.5	76.4
09	4.6	6.5	6.7	11.9	12.7	9.5	14.4	8.9	7.2	76.5

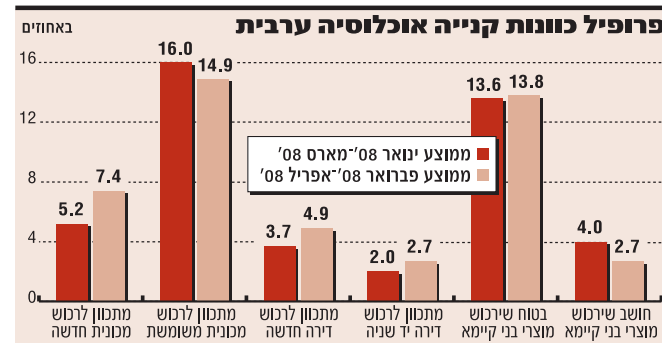
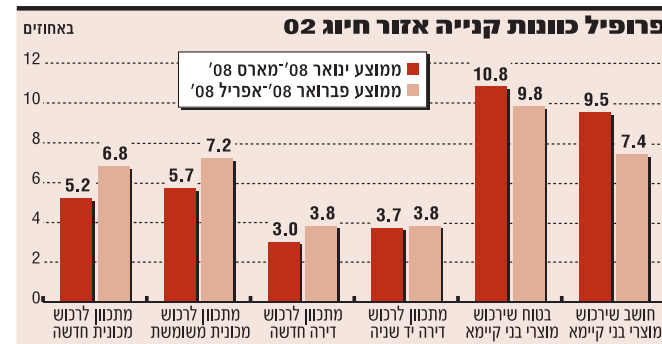
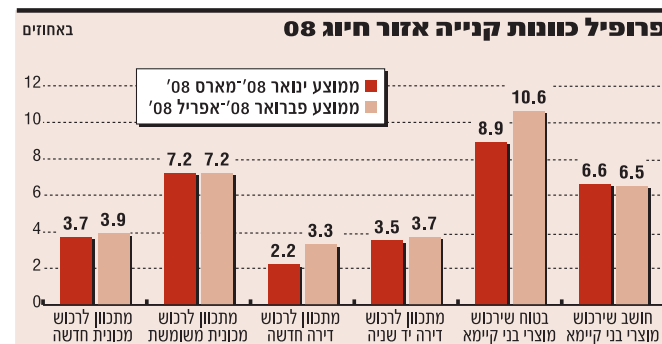
שיעורי סירוב

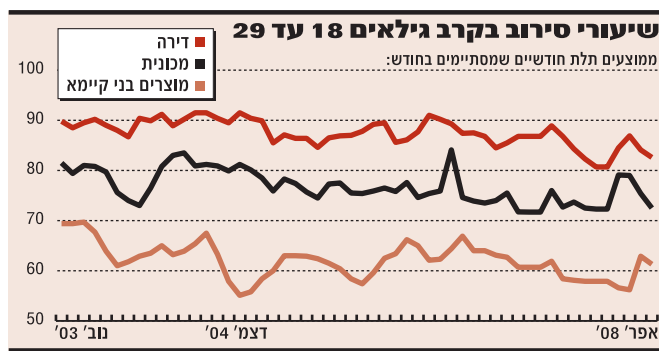
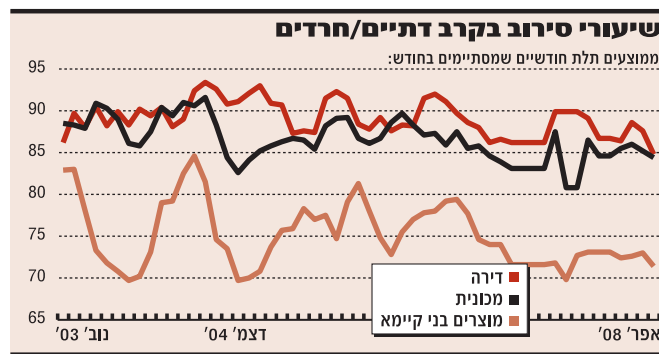
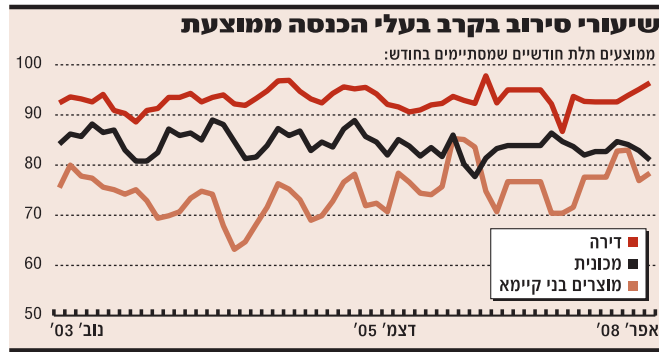
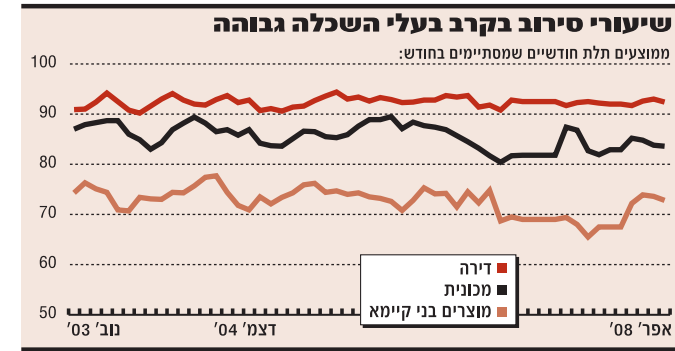
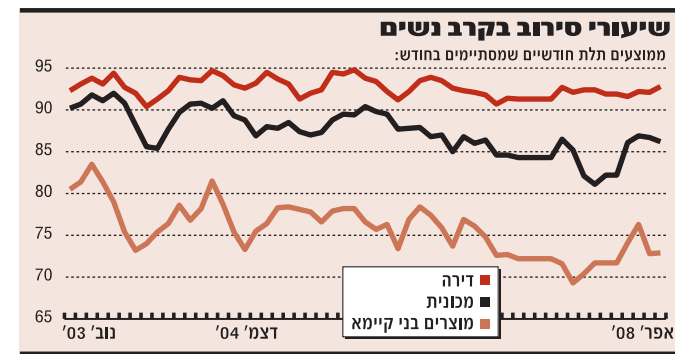
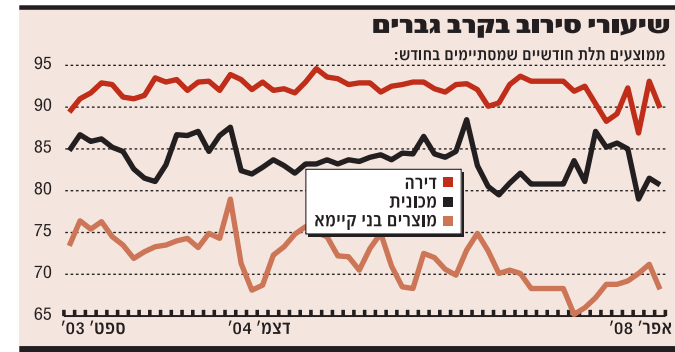
**השאלות
נועדו לתקף
הממצאים
של המדד,
אשר מעריך
בדרך עקיפה
את סנטימנט
הצרכנים**

הסקר החודשי של גלובס, באמצעות מכון חנוך ורפי סמית, כולל שלוש שאלות לגבי רכישות לא שוטפות: מכונות, דירות ומוצרי בני קיימא. שאלות אלה נועדו לתקף את הממצאים של המדד עצמו, אשר מעריך בדרך עקיפה את סנטימנט הצרכנים. שיעורי הסירוב מתייחסים לאחוז המשיבים, אשר אין בכוונתם לבצע רכישה לא שוטפת.

הסקר חוזר על עצמו כל חודש ועובדה זו מאפשרת לעקוב אחרי ההתפתחויות בשיעורי הסירוב, כמדד לסנטימנט הציבור. בכך הוא גם מוסיף מידע לגבי המצב בשווקים של אותם מוצרים אליהם מתייחסות השאלות. מידע נוסף אפשר להשיג על ידי פילוח דמוגרפי של התשובות, ובדרך זו לקבל תמונה מהימנה יותר של כוונות הצרכנים.

יש להביא בחשבון, שקל יותר לממש כוונה לא לרכוש מוצר מסוים, מאשר להוציא לפועל תוכנית כזו, על כן שיעורי הסירוב משמשים אינדיקטור מהימן למה שצפוי בתחום הרכישות הלא שוטפות בחודשים הקרובים. ■

גלובס מחקרים

הופכים ידע לתועלת

בשיתוף
PRICEWATERHOUSECOOPERS
קסלמן וקסלמן

■ מחקרים יישומיים ייחודיים עבור

קהיליית העסקים של ישראל

■ מידע מקצועי, אמין ורלבנטי ביותר

בתחומי הכלכלה והעסקים

■ כלי עזר שימושי חיוני עבור מקבלי

ההחלטות העסקיות במשק

■ נקודת המפגש האולטימטיבית

בין מידע כלכלי וניתוחו

לקבלת מידע נוסף: 03-9538728

research@globes.co.il

www.globes.co.il/research

גלובס מחקרים

הופכים ידע לתועלת

בשיתוף
PRICEWATERHOUSECOOPERS
קסלמן וקסלמן

גרפיקה: רונן משי ■ ריכוז גרפים וטבלאות: אורית דיל

מנהל סטודיו: אילן יחזקאל ■ מנהל ייצור: עמי אוחנה